

sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie II Wydział Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bogdan Wolski

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2013 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa

B B

przeciwko

Skarbowi Państwa - Komendzie Rejonowej Policji W

i Komendzie Rejonowej Policji W

o zadośćuczynienie

w przedmiocie wniosku powoda o sporządzenie uzasadnienia wyroku

postanawia:

przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

Czy art. 328 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) w zakresie, w jakim pomija możliwość skutecznego złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku przed jego ogłoszeniem, jest zgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?

W oryginale, właściwie podpisane
za zgodność stwierdzam

Sędzią przewodniczącym
[Podpis]

UZASADNIENIE

I. Przebieg postępowania.

1. Wyrokiem z dnia grudnia 2012 r. Sąd rozstrzygnął sprawę z powództwa B B przeciwko Skarbowi Państwa – Komendzie Rejonowej Policji W i Komendzie Rejonowej Policji W o zapłatę zadośćuczynienia.

2. Przed ogłoszeniem tego orzeczenia, to jest w piśmie złożonym do Sądu w dniu grudnia 2012 r., powód wniósł, w związku z odroczeniem ogłoszenia wyroku do grudnia 2012 r., o „przesłanie wyroku z uzasadnieniem pocztą do domu”.

II. Zagadnienie konstytucyjne.

1. Powód złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia grudnia 2012 r. przed ogłoszeniem tego orzeczenia.

1.1. W orzecznictwie sądowym prezentowane jest jednolite stanowisko co do nieskuteczności złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku przed jego ogłoszeniem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., III CZ 39/12, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CZ 170/11, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2002 r., I CZ 115/02, niepubl.; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1989 r., III CZP 67/89, OSP 1990/9/326). Stanowisko to wynikać ma z brzmienia art. 328 § 1 zdanie pierwsze

Kodeksu postępowania cywilnego, który stwarzać ma uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku, ale wyłącznie w okresie od ogłoszenia orzeczenia do upływu tygodniowego terminu od chwili dokonania tej czynności.

1.2. Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera regulacji odnoszącej się do sytuacji złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, przed jego ogłoszeniem. W art. 328 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego określono wyłącznie skutki złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku po upływie ustawowego terminu. W takiej sytuacji konieczne jest wydanie postanowienia o odrzuceniu wniosku. Stąd należy przyjąć, skoro jednolicie przyjmuje się, iż wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku złożony przed ogłoszeniem orzeczenia nie wywiera skutków procesowych, że w takim przypadku odpowiednie stanie się wydanie postanowienia o odmowie sporządzenia uzasadnienia. Postanowienie zawierające takie rozstrzygnięcie zostanie zatem wydane zarówno w sytuacji, gdy Kodeks postępowania cywilnego w ogóle nie przewiduje sporządzenia uzasadnienia wyroku (przykładowo na skutek wniosku powoda o sporządzenie uzasadnienia wyroku zaocznego, w którym powództwo zostało uwzględnione w całości), jak i w przypadku, gdy uzasadnienie orzeczenia nie może być sporządzone z uwagi na niespełnienie ustawowego wymogu złożenia tego wniosku w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji wyroku.

2. Na rozprawie w dniu grudnia 2012 r. zostało ogłoszone postanowienie o odroczeniu ogłoszenia wyroku do grudnia 2012 r.,

godzina Postanowienie to zostało ogłoszone w obecności powoda.
B B składając wniosek zawarty w piśmie złożonym
grudnia 2012 r. posiadał zatem niewątpliwie wiedzę co do terminu
ogłoszenia wyroku, co wynika także z treści wniosku,
a w konsekwencji miał również świadomość złożenia tego wniosku
przed ogłoszeniem orzeczenia.

3. W ocenie Sądu pytającego art. 328 Kodeksu postępowania
cywilnego jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji,
w zakresie jakim pomija możliwość skutecznego złożenia wniosku
o sporządzenie uzasadnienia wyroku przed jego ogłoszeniem.

3.1. Z art. 328 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego wynika
wymaganie złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku
dopiero po ogłoszeniu orzeczenia. Oznacza to, że strona postępowania
cywilnego nie może w toku postępowania wystąpić skutecznie
o sporządzenie uzasadnienia wyroku, nawet w sytuacji nadania temu
wnioskowi charakteru warunkowego, a więc uzależnienia wniosku od
faktu wydania orzeczenia w nieznanym aktualnie terminie. Wniosek
strony o sporządzenie uzasadnienia wyroku nie będzie także skuteczny
w przypadku jego złożenia przed ogłoszeniem wyroku, gdy termin
dokonania tej czynności zostanie już wyznaczony. Nie wywrze również
skutków procesowych złożenie wniosku w dniu, w którym nastąpiło
ogłoszenie wyroku, ale przed dokonaniem tej czynności. Wniosek nie
będzie w końcu również skuteczny w sytuacji, gdy zostanie on złożony
w dniu ogłoszenia wyroku i po godzinie wyznaczonej

na dokonanie tej czynności, gdy faktycznie ogłoszenie wyroku nastąpi w późniejszym, niż pierwotnie wyznaczonym czasie.

4. Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy Sąd pytający wyjaśnia, iż skuteczne złożenie przez powoda wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku wymagało złożenia pisma zawierającego ten wniosek nie wcześniej niż w dniu grudnia 2012 r., po godzinie a ściśle po zakończeniu ogłoszenia wyroku na posiedzeniu rozpoczętym o godzinie Powód nie złożył wniosku w ustawowym terminie.

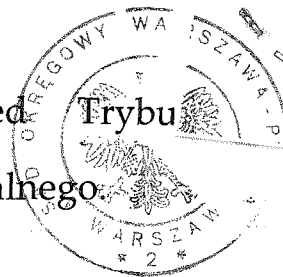
5. W ocenie Sądu pytającego obowiązująca zasada składania wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku nie odpowiada konstytucyjnemu wymaganiu ukształtowania sprawiedliwej procedury sądowej. Przepisy postępowania nie powinny zawierać norm stanowiących w istocie procesowe pułapki, niczym nieuzasadnione wymagania i warunki, którym niesprostowanie wyklucza lub w istotny sposób ogranicza realizację przez stronę jej procesowych uprawnień. Takim istotnym uprawnieniem jest możliwość uzyskania pisemnego uzasadnienia wyroku. Złożenie wniosku przed jego ogłoszeniem wyroku co do zasady wykluczy w ogóle konieczność sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, co nie pozwoli stronie na zapoznanie się z pisemnymi motywami wyroku, a więc wyłączy możliwość skorzystania przez stronę z podstawowego uprawnienia przed ewentualnym zaskarżeniem orzeczenia w toku instancji. Przepis dotyczący terminu złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku powinien zatem zawierać normę ustanawiającą termin końcowy termin (*dies ad quem*) na złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia

wyroku. Przyjęcie możliwości skutecznego złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia przed jego ogłoszeniem, przy jednoczesnym założeniu, że taki „przedwczesny” wniosek podlegałby uwzględnieniu dopiero po ewentualnym ogłoszeniu wyroku, nie wpłynęłoby w jakikolwiek negatywny sposób na przebieg postępowania. Taka regulacja spowodowałaby natomiast, iż strona we właściwym w jej ocenie czasie mogłaby złożyć ten wniosek, bez konieczności stałego zainteresowania przebiegiem postępowania w celu dokonania tej czynności w ściśle określonych przez ustawodawcę ramach czasowych, jak ma to miejsce w aktualnym stanie prawnym. Ustanowienie terminu początkowego na złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku prowadzi - w ocenie Sądu pytającego - do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji, gdyż ograniczenie wynikające z przyjęcia tego rodzaju rozwiązania nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia w dyspozycji art. 31 ust. 3 Konstytucji.

6. Przepis art. 328 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania cywilnego zawiera normę, która zostanie uwzględniona przy rozpoznaniu wniosku powoda o sporządzenie uzasadnienia wyroku, a wobec tego od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy w zakresie dotyczącym tego wniosku. Oznacza to, iż spełniona została przesłanka funkcjonalna wynikająca z art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 maja 2012 r., P 11/10).

7. Wypełniając dyspozycję art. 32 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w zw. z art. 126 § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd pytający występuje

o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym z udziałem Sejmu i Prokuratora Generalnego.

Województwo Mazowieckie
Za zgodność stwierdzam:

Sędzią
Panią Marię Gaję